

Nr 85.

Av herr **Johansson, Johan, m. fl.**, om importreglering för *potatis*.

I stora delar av landet är som bekant potatisodlingen av synnerligen stor betydelse för jordbruket. I trakter med lättare jord är det speciellt för småbrukarna nära nog uteslutet att driva ett lönande jordbruk, om icke potatisodling får ingå till en mycket betydande del. Avsättningen måste ordnas med något säkrare och bättre priser om nyssnämnda odlingsgren skall kunna uppehållas i önskvärd omfattning.

Jordbrukarna i de egentliga potatisdistrikten anse emellertid med goda skäl att potatisodlingens behov av stöd alltjämt icke av statsmakterna tillräckligt beaktats. Denna uppfattning har tidigare upprepade gånger för riksdagen i motioner framhållits utan att de tillräckliga stödåtgärder vidtagits, som äro nödvändiga för lönande odling av potatis.

Användningen av potatis vid stärkelsefabriker och brännvinsbrännerier är ju betydande och givetvis av stor vikt för avsättningens ordnande. Odlarna beklaga dock att alltjämt ett så lågt pris erhålles vid leverans av fabrikspotatis och anse att de bestämmande myndigheterna borde frångå sin för jordbruket så olyckliga prispolitik. Fastställande av något högre pris å fabrikspotatis vore synnerligen väl motiverat.

Förutom leverans av fabrikspotatis till rimliga priser är emellertid ett huvudvillkor för potatisodlingen att avsättningen av matpotatis måtte kunna ordnas på någorlunda tillfredsställande sätt. Avsättningen av matpotatis hindras och störes alltjämt i betydande grad genom den periodvis förekommande i allmänhet fullständigt onödiga importen av potatis. Vid tidigare förslag om skydd mot utländsk import ha motståndarna till skyddsåtgärder brukat framhålla att importen vore så obetydlig att densamma ej nämnvärt skulle inverka å det inhemska potatispriset. Dessa påståenden äro uppenbarligen oriktiga. Den tidvis förekommande importen med visserligen oftast endast mindre partier oroar dock marknaden och bidrager kraftigt till det osäkra och låga partihandelspriset. Även endast mindre importkvantiteter kunna lång tid framåt verka skadligt för marknaden och vålla odlarna stora förluster. Konsumenterna däremot få föga kännning av importen. Detaljpriserna i de större konsumtionsorterna ändras i varje fall endast i ringa grad till följe nyssnämnda importen. Det är jordbrukarna, om få vidkännas förluster till följe importen under det konsumenterna ha ingen eller ringa fördel därav.

I fråga om stabiliserande av priset å matpotatis begära odlarna inga orimligheter eller överdriven statshjälp. Ganska allmänt anser man att det med nuvarande produktionskostnader vid jordbruket vore väl motiverat med t. ex.

i Stockholm ett ungefärligt lägsta partipris av 7 kronor per 100 kilogram matpotatis av mogen skörd. Detta bör anses vara en *undre gräns* för partipriset under månaderna september—november. Senare är givetvis högre pris behöfligt, ty lagringskostnader, frakter med varmvagn o. s. v. fördyra potatisen under vintern.

Att detaljpriset för potatis oftast ligger väl högt i förhållande till partiprisläget beklagas livligt av producenterna, och man hoppas att genom förbättrad organisation av handeln potatis skall kunna tillhandahållas konsumenterna till priser ej liggande så långt från partipriset, som hittills i allmänhet varit fallet. Energiskt arbete rörande handelns organiserande pågår, och önskvärt vore att snarast resultat vunnes till fördel både för konsumenter och producenter.

För den händelse riksdagen skulle uttala sig för importreglering för potatis anse vi, att samtidigt borde kunna fastslås att dylik skyddsåtgärd skulle tillämpas endast i den mån detta vore behövdigt för trygghet av här ovan nämnda önskvärda lägsta partipris under vissa månader.

Partipriset i Stockholm är av så avgörande betydelse för prisläget även å andra större konsumtionsorter i landet att tillämpningen av eventuell importreglering i huvudsak bör kunna beräknas efter huvudstadens partiprisläge.

Med hänvisning till de synpunkter, som av oss här ovan i motionen utvecklats, hemställas,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om importreglering för potatis i syfte att åstadkomma ett lägsta partipris av 7 kronor per 100 kilogram matpotatis i Stockholm under månaderna september—november med en i förhållande till lagrings- m. fl. kostnader skälig förhöjning under övriga delen av året.

Stockholm den 20 januari 1936.

Joh. Johansson.

Alexander Nilsson.

Allan Holstenson.

Erik von Heland.